

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
INFORMATIKAI KAR

Petz Dávid
Szakdolgozat
Maven és Gradle függőségek
átalakítása

TÉMAVEZETŐ:

HORVÁTH GÁBOR

Contents

1	Nyilatkozatok	2
2	Előszó	3
3	Bevezetés	4
3.1	Célkitűzések	4
3.2	Áttekintés	4
4	Szakirodalmi áttekintés	5
4.1	Projekt management eszköz	5
4.2	Apache Ant	5
4.3	Apache Maven	6
4.4	Függőség	7
4.5	Repository	8
4.6	Gradle	9
4.7	Java Servlet Container	10
4.8	Apache Tomcat	11
4.9	Streaming API for XML (StAX)	12
4.10	Spring Framework	12
4.11	Bootstrap	14

1 Nyilatkozatok

Elfogadási nyilatkozat

Ezen tervezési feladat az Eötvös Loránd Tudományegyetem Fordítóprogramok Tanszék által a Szakdolgozat feladatokra előírt valamennyi tartalmi és formai követelménynek maradéktalanul eleget tesz. E tervezési feladatot a nyilvános bírálatra és nyilvános előadásra alkalmasnak tartom.

A beadás időpontja:

Témavezető

Nyilatkozat az önálló munkáról

Alulírott, Petz Dávid (CB1X9V), az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója, büntetőjogi és fegyelmi felelősségem tudatában kijelentem és sajátkezű aláírásommal igazolom, hogy ezt a szakdolgozatot meg nem engedett segítség nélkül, saját magam készítettem, és a szakdolgozat feladatomban csak a megadott forrásokat használtam fel. Minden olyan részt, melyet szó szerint vagy azonos értelemben, de átfogalmazva más forrásból átvettem, egyértelműen, a forrás megadásával megjelöltem.

Hallgató

2 Előszó

A választásom azért esett erre a témára mert mindig is érdekelték a Java fejlesztést megkönnyítő eszközök használata. Továbbá mindennapi munkám során dolgozom ezen két technológiával, viszont egy problémára sosem találtam kielégítendő megoldást.

Azóta amióta dolgozom ezen eszközökkel sokszor felmerült az a probléma, hogy hogyan lehet biztosítani az átjárást a két eszköz között, viszont nem találtam kutatásaim során pontos választ erre a kérdésre. Sokszor csak félig kész vagy hibás megoldásokat találtam így elhatároztam, hogy ezen dolgozat témájaként fogom orvosolni a jelenlévő problémát.

A feladat elkészítése során ügyeltem arra, hogy a kiírásban megadott szempontoknak minél alaposabban eleget tegyek.

Külön köszönet konzulensemnek, Horváth Gábornak, aki tanácsaival hozzájárult a dolgozatom elkészítéséhez.

3 Bevezetés

3.1 Célkitűzések

A projekt management eszközök igen fontos szerepet játszanak a Java projektek fejlesztése során. Különböző feladatokat szerveznek egybe és egyesítenek. Például lefuttatják a teszteket, lefordítják a kódot, kódelemzőket futtatnak a forráskódon, így leveszik ezeknek a terhet a fejlesztők válláról.

3.2 Áttekintés

asdsa

4 Szakirodalmi áttekintés

A lent ismertetésre kerülő technológiák mindegyikét felhasználtam a dolgozat elkészítéséhez. Első sorban a könyvtár fejlesztéséhez használt módszerek kerülnek ismertetésre néhány alapfogalom mellett, majd a könyvtár használatának szemléltetéséhez elkészült webes felület.

4.1 Projekt management eszköz

A Java fejlesztés világának szerves részeit képezik ezen eszközök. A legnagyobb erejük abban rejlik, hogy olyan lépéseket automatizálnak melyek egy fejlesztés során nagyon gyakran előfordulnak. Például a tesztek lefuttatása, projekt fordítása vagy a függőségek kezelése. Úgy teszik ezt lehetővé, hogy minden ilyen eszközhöz tartozik egy konfigurációs fájl amiben előre vannak definiálva a projektre jellemző adatok. Ezen adatokat a fejlesztőknek kell megadni egyszer és tetszőlegesen módosíthatják a projekt élettartama alatt. Ezek után már csak a rendszer által használt parancsokat kell futtatniuk.

4.2 Apache Ant

Ezen rendszer megjelenése a 2000-es évek elejére tehető. Ez volt az első jelentős eszköz a Java nyelvhez. A Unixos Make rendszer volt a kiindulási pont, viszont a legfontosabb különbség az volt, hogy az Ant XML fájlt használ a konfiguráláshoz. A lenti forráskód egy példa konfigurációt mutat:

```
<?xml version="1.0"?>
<project name="Hello" default="compile">
<target name="clean" description="remove intermediate files">
<delete dir="classes"/>
</target>
<target name="clobber" depends="clean" description="remove all artifact
    files">
<delete file="hello.jar"/>
</target>
<target name="compile" description="compile the Java source code to
    class files">
<mkdir dir="classes"/>
<javac srcdir="." destdir="classes"/>
</target>
<target name="jar" depends="compile" description="create a Jar file for
    the application">
<jar destfile="hello.jar">
<fileset dir="classes" includes="**/*.class"/>
<manifest>
<attribute name="Main-Class" value="HelloProgram"/>
</manifest>
</jar>
</target>
</project>
```

```
</manifest>
</jar>
</target>
</project>
```

Azonban ennek az volt a hátránya, hogy nagyobb projektek esetén hatalmas XML fájlokkal kellett dolgozni. Mára az Ant csak legacy projekteken fordul elő, helyét átvette a Maven és Gradle.

4.3 Apache Maven

Az Apache Maven 2002-ben készítette el Jason van Zyl. Felépítésében és használatában nagyon hasonlít az Apache Ant-ra azonban bevezet egy új fogalmat: POM (angolul: Project Object Model). POM a fordítandó projektet írja le és annak függőségeit. Az egyes lépéseket céloknak (angolul: goal) nevezzük:

- validate: Ellenőrzi a projekt beállításait.
- compile: Lefordítja a forráskódokat
- test: Lefuttatja a teszteket
- package: Becsomagolja a forráskódokat a megadott formátumba. Például jar.
- verify:
- install: Berakja a csomagot a lokális repository-ba.
- deploy: A fordítás végén beküldi a távoli repository-ba.

Egy példa a pom.xml fájlra:

```
<project>
  <modelVersion>4.0.0</modelVersion>
  <groupId>com.mycompany.app</groupId>
  <artifactId>my-app</artifactId>
  <version>1.0</version>
  <dependencies>
    <dependency>
      <groupId>junit</groupId>
      <artifactId>junit</artifactId>
      <version>3.8.1</version>
      <scope>test</scope>
    </dependency>
  </dependencies>
</project>
```

Az eszköz használata terminálból történik. A projekt gyöker könyvtárából kell kiadni a célok neveit egy "mvn" kulcsszóval megelőzve. Fontos megjegyezni, hogy lehet őket kombinálni. Íme egy gyakorlati példa:

```
$ mvn clean package
```

Ezt a parancsot futtatva a következő kimenetet kapjuk egy sikeres fordítása esetén:

```
[INFO]
-----
[INFO] Building Maven Quick Start Archetype
[INFO]   task-segment: [compile]
[INFO]
-----
[INFO] artifact org.apache.maven.plugins:maven-resources-plugin: \
checking for updates from central
...
[INFO] artifact org.apache.maven.plugins:maven-compiler-plugin: \
checking for updates from central
...
[INFO] [resources:resources]
...
[INFO] [compiler:compile]
Compiling 1 source file to <dir>/my-app/target/classes
[INFO]
-----
[INFO] BUILD SUCCESSFUL
[INFO]
-----
[INFO] Total time: 3 minutes 54 seconds
[INFO] Finished at: Sat March 10 15:48:34 GMT-05:00 2018
[INFO] Final Memory: 2M/6M
[INFO]
-----
```

4.4 Függőség

Ide jön a defi.

A függőségeket különböző attribútumokkal tudjuk leírni és ezeket használjuk a Gradle és Maven esetében amikor importálni szeretnénk őket a projektünkbe. Importálás során az úgy nevezett CLASSPATH változóba írodnak bele ezeket az adatok és a fejlesztői környezetek innen olvassák ki, hogy hol keressék a függőségeket. A függőségeket leíró adatok:

- groupId: A függőséget tartalmazó csomag megnevezése. Például: com.test

- artifactId: A függőség neve. Például: test
- version: A függőség verziója. Adott függőségből egy újabb kiadás magasabb verziószámú. Például: 1.0.1
- scope: A függőségeknek 6 lehetséges láthatóságát (angolul: scope) különböztetjük meg:
  - compile: Ha nem adunk meg semmilyen láthatóságot a függőségnek akkor ez lesz az alapértelmezett érték.
  - provided: Hasonlít a compile láthatósághoz viszont itt azt feltételezi a rendszer, hogy valahol már megvan ez a függőség (például: JDK vagy a futtatási környezet adja). Nem tranzitív.
  - runtime: Nem szükséges a fordításhoz csak a futtatáshoz.
  - test: Az alkalmazás működéséhez nem szükséges csak a teszteléséhez. Nem tranzitív.
  - system: Hasonlít a provided láthatósághoz viszont itt a függőségeket kezelő rendszer nem fogja keresni az adott függőséget egy repository-ban sem, a fejlesztőnek kell biztosítani kívülről a meglétét.
  - import:

Így a fenti attribútumok alapján egy Maven-es függőség a következőképpen jön létre:

```
<dependency>
  <groupId>junit</groupId>
  <artifactId>junit</artifactId>
  <version>3.8.1</version>
  <scope>test</scope>
</dependency>
```

4.5 Repository

Mivel a Maven és Gradle hálózatképes így szükség esetén le tudják tölteni a különböző komponenseket távoli szervergépekről. Ezeket a komponenseket úgy nevezett Repository-ban tárolják ahová fel és le is lehet tölteni függőségeket. Három fajta repository típust különböztetünk meg:

- Lokális: A fejlesztői számítógépen tárolódik egy .m2 nevű rejtett mappában. A mappa elérési útja függ a használt operációs rendszertől. Itt tárolja a fejlesztés során használt függőségeket. Ha itt nem található meg a kért függőség akkor a Távoli repository-ból ide tölti és tárolja le azt későbbi használatra.

- Távoli: Röviden "Maven Central". Itt tárolódik el az összes létező függőség amit elkészítettek a Maven rendszerhez, melyet az Apache felügyel. Jelenleg több ezer könyvtár található itt és napi szinten kerülnek bele új komponensek. Böngészőből könnyen elérhetjük mi is a <https://search.maven.org/> oldalon. Fontos megjegyezni, hogy a Gradle is innen tölti le a függőségeket.
- Nexus: Vállalatok számára nyújt belső tárolási lehetőséget. Lényegében ugyan olyan mint a Távoli viszont ebben az esetben a felügyeleti jog az üzemeltető vállalaté. Biztonságkritikus projektek estében le szokták tiltani a Maven Centralt és az itt található függőségekből dolgoznak a fejlesztők, mivel könyvtárakat a cég szakemberei ellenőrizték. Jellemzően egy Linuxos szervergépre szokták feltelepíteni.

4.6 Gradle

A Gradle egy nyílt forráskódú projektént indult még 2007-ben, melyben az Apache Ant és Maven koncepcióit vették alapul a fejlesztők, azonban eltértek az XML alapú kezeléstől és egy Groovy alapú DSL (angolul: domain-specific-language) megvalósítást választottak. Erre példát itt láthatunk:

```

apply plugin: 'java'
apply plugin: 'eclipse'

sourceCompatibility = 1.7
version = '1.0'
jar {
    manifest {
        attributes 'Implementation-Title': 'Gradle Quickstart',
        'Implementation-Version': version
    }
}

repositories {
    mavenCentral()
}

dependencies {
    compile group: 'commons-collections', name: 'commons-collections',
        version: '3.2.2'
    testCompile group: 'junit', name: 'junit', version: '4.+'
}

test {
    systemProperties 'property': 'value'
}

uploadArchives {
    repositories {

```

```
    flatDir {  
        dirs 'repos'  
    }  
}  
}
```

Használata nem tér el a Maven megközelítésétől, szintén terminálból kell kiadni a parancsokat a projekt gyöker könyvtárából. Ha lefuttatjuk egy gradle projektre a következő parancsot:

```
$ gradle build
```

Akkor ez a kimenet meg fog megjelenni egy sikeres fordítás után:

```
:compileJava  
:processResources  
:classes  
:jar  
:assemble  
:compileTestJava  
:processTestResources  
:testClasses  
:test  
:check  
:build
```

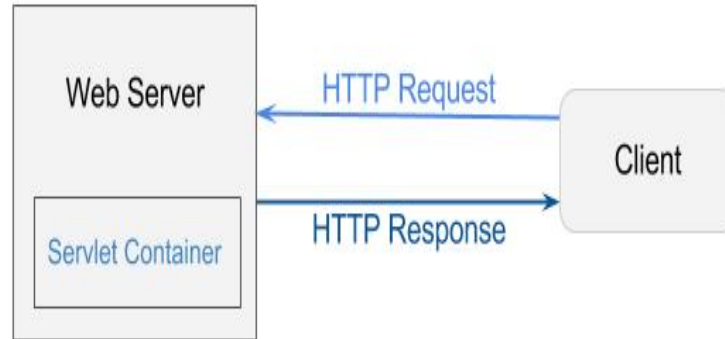
```
BUILD SUCCESSFUL
```

4.7 Java Servlet Container

A servlet konténer (angolul: web container vagy servlet container) egy olyan komponense egy web szervernek amely Java servletekkel kommunikál. A konténer felelős igen széleskörű, néhány fontosabb ezek közül:

- Alkalmazások életciklusának kezelése
- Szálkezelés
- HTTP kérések továbbítása a megfelelő servlet-nek
- Tranzakció kezelés
- Biztonság

A fenti képen a servlet működése látható röviden.

Mint a képen is látható a servlet konténer nem más mint servletek gyűjteménye, amiket egy webszerver kezel. Ezt a technológiát legegyszerűbben úgy lehet leírni, mint egy interface-t melynek több megvalósítása létezik. Az alábbi listában a legelterjedtebb implementációkat láthatjuk:

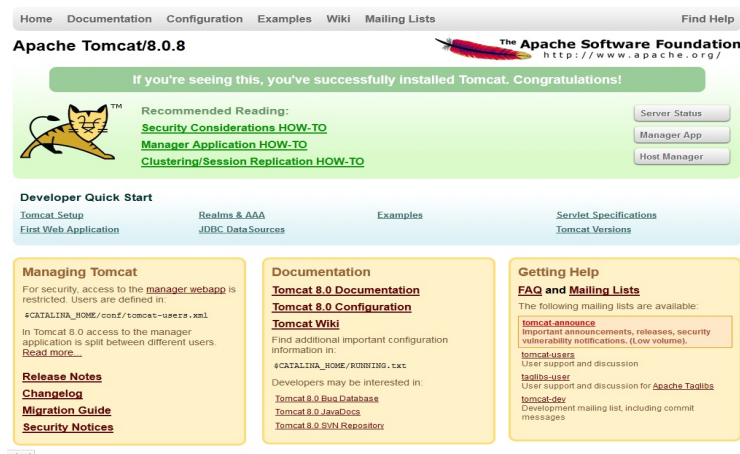
- Apache Tomcat
- Jetty
- Glassfish
- WebLogic Application Server

Üzemeltetésük úgy történik, hogy egy szervergépen futtatják valamely megvalósítását a konténernek amely futtatni fogja a webes alkalmazásunkat.

A dolgozatban az Apache Tomcat-et használtam.

4.8 Apache Tomcat

Az Apache Tomcat vagy másik nevén "Tomcat szerver" egy nyílt forráskódú, ingyenes Java Servlet Container melyet az Apache fejlesztett a 90-es évek végén. Feladata a különböző webes alkalmazások futtatása. Ezen művelet úgy történik, hogy Maven vagy Gradle megkapja a webes alkalmazásunk Java, Javascript forráskódját, HTML és CSS kódokat majd egy speciális WAR (Web application Archive) fájlt készít belőlük amit a Tomcat már képes kezelni. Az elkészült WAR fájlt ezek után elindítja (deployolja) az előre megadott elérési útra. A Tomcat kezelése történhet a fejlesztői környezetből vagy a böngészőben futó kezelőfelületről is.

A fenti képen látható a böngészőből elérhető felület.

4.9 Streaming API for XML (StAX)

Az XML fájlformátum kezelésére több API is létezik a Java-ban, az alábbi táblázatban található róluk egy kisebb összefoglaló:

Feature	StAX	SAX	DOM
API Type	Pull, streaming	Push, streaming	In memory tree
Ease of Use	High	Medium	High
XPath Capability	No	No	Yes
CPU/memory Efficiency	Good	Good	Varies
Random access	Yes	Yes	Yes
Read XML	Yes	Yes	Yes
Write XML	Yes	No	Yes
CRUD	No	No	No

Mint a táblázatból is kiderül, kettő féle képen lehet beolvasni XML fájlokat. Az egyik megközelítés az, hogy a memóriában tároljuk a teljes fát, a másik pedig folytonos olvasás. Mivel nagyobb fájlok esetén a fa tárolása túl költséges művelet lehet így folytonos olvasás módszere mellett döntöttem. Erre a StAX és SAX könyvtárak megfelelőek, viszont utóbbi keretrendszer csak olvasni tud fájlokat, írni már nem. Így végül a StAX könyvtár mellett döntöttem.

4.10 Spring Framework

A Spring egy nyílt forráskódú keretrendszer a Java nyelvhez mely az "inversion of control" filozófiát valósítja meg. Leginkább webes alkalmazások fejlesztésben használják, továbbá az EJB (Enterprise JavaBean) modellt helyettesíti. A

Spring nem egy nagy keretrendszer hanem sok kisebb méretű modulok együttes használatát teszi lehetővé. Néhány elterjedt modul:

- Spring Core
- Spring AOP
- Spring Security
- Spring MVC
- Spring Data

A másik nagyon fontos fogalom a Spring esetében a Bean kifejezés. Egy többretegű alkalmazás esetében a különböző rétegeknek kommunikálni kell egymással és ezt úgy lehet elérni a Springes világban, hogy ezen rétegeket bean-enként definiáljuk. A definiálás kettő féle képpen történhet, külön XML fájlba definiáljuk a bean-eket vagy úgy nevezett Java config fájlban példányosítjuk egy @Bean annotációval ellátva, majd a megfelelő osztályban egy @Autowired annotációval definiáljuk a referenciát és a Spring az alkalmazás indulásakor példányosítja a referenciákat. A lenti képeken látható egy-egy példa.

XML-es bean definíció:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans.xsd">

<!-- services -->

<bean id="petStore"
class="org.springframework.samples.jpetstore.services.PetStoreService">
    <property name="accountDao" ref="accountDao"/>
    <property name="itemDao" ref="itemDao"/>
</bean>

<!-- more bean definitions for services go here -->

</beans>
```

Java-s konfigurációs osztály. Ezt fogja a Spring beolvasni a Bean-ek létrehozásához.

```
@Configuration
public class AppConfig {
    @Bean
    public ItemDao itemDao() {
        return new ItemDao();
    }
    @Bean
```

```

    public AccountDao accountDao() {
        return new AccountDao();
    }
    @Bean
    public PetStoreService petStoreService() {
        return new PetStoreService();
    }
}

```

A PetStoreService osztály forráskódja:

```

public class PetStoreService {
    @Autowired
    private AccountDao accountDao;
    @Autowired
    private ItemDao itemDao;

    ...
}

```

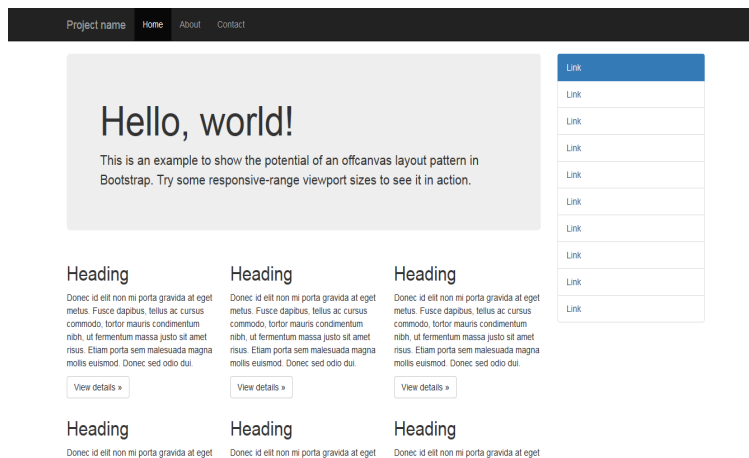

Ezek után a két @Autowired annotációval ellátott referenciát létrehozza a Spring.

Az XML-es változat még a régebbi konvenciókat követi, legacy projekteken még megtalálható ez a fajta konfiguráció, újabban a Java-s megoldást választják a fejlesztők, mivel Java forráskódú a definiálás is így lehetőségük van alkalmazni a Dependency Injection módszert. A dolgozatban Java-s bean definíciókat használtam.

4.11 Bootstrap

Twitter fejlesztésű nyílt forrású, ingyenes front-end keretrendszer melyben előre definiált CSS és HTML szabályokat találunk, mint például formok, gombok, navigáció és némi Javascript bővítményt is tartalmaz. Mivel előre definiált szabályokat kell újra felhasználni, így nagyban gyorsítja egy felület kifejlesztését. Fontos megjegyezni, hogy ez csak front-end fejlesztésre használható könyvtár.

A fenti képen egy Bootstrapes példa oldal látható.

A szakdolgozat könyvtár részét demonstráló webes felület kinézetéért ezen technológia a felelős.